

და ვიწრო გზა მისუმოდეს ამ საქმეში; თუ სათხოეარია, ისეთი რამ უნდა ითხოვოს საზოგადოებამ და მაზრი ანუ ქალაქში, რომელიც მართლა საზოგადო საჭიროებას შეადგენს მთელის მაზრისას, ქალაქისას და არა რამდენიმე კერძო პირებისას.

მრთი შენიშვნაც: მორიცება და ხათრი ამ გვირს შემთხვევაში არ უნდა იყოს: ამა-და-ამ მაზრის უფროსს, ან გუბერნატორს, ან სხვა ერმენინოვნის ეწყინება ჩვენი საჩივრია და თხოვნა, — ეს არავის არ უნდა აშინებდეს, არავის არ უნდა აბრკოლებდეს. თუ კი საზოგადო საქმეს ინდენ ანუ რამდენ გზაზე გადაღობია, — ეს უნდენ და რამე, ვინც და რაც უნდა იყენეს, უნდა დაუყენებულ იქმნეს ამ გზიდან, და საზოგადოების პატიო-სან და მხნე კაცების მოვალეობაა თამამად და დაურიდებლად იმოქმედონ ამ საქმეში.

დღიური

სხვათა შორის, ერთი დიდი ნაკლულევ-ნება იყო ჩვენს ლიტერატურაში: საქართველოს რიგიანი კარტა არა გვერნდა ქართულს ენაზედ. ამ ნაკლულევნ ებას, სულ თუ არა, ცოტათი მაინც შეავსებს ახალი საქართველოს კარტა, რომელსაც ბ. იაკ. ზოგებაშვილის სახელმძღვანელოს „ბუნების ჟანრის“ გამომუშებლი ბ. ზრიქუროვი აგებინებს ამ ქამად ტე-ერთს ლიტოგრაფიაში. მს ახალი კარტა ერთ-ორად უფრო სრული და დიდი იქნება, ვინემ პირებილი კარტა, რომელიც აგრეთვე „ბუნების მარის“ პირველს გამოცემაში იყო ჩართული. აქ მოხსენებული და ნაჩვენებია ყველა მთა-გორები, წყლები და დიდი სოფლებიც ახლანდელ საქართველო-ისა. მარტა ცალკეც გაისყიდება.

* *

ბაზ. „მაეკი“ გვაცნობებს, რომ ბ. ნ. ხოსროევს ნება-რთვა, მიეცა სომხურ პედაგოგიურ ქურნალის გამოცემისა ტფილისში. შერნალს ერქმევა სიხელად „გარეურან“ (სასწავლებელი).

* *

ამავე გაზეთის სიტყვეით, შე, ტეატრიზიჩი, რომელმანც ასეთი თანაგრძნობა დაიმსახურა ჩვენის საზოგადოებისაგან „მეფების ტყაოსნიდამ“ ცოცხალ სურათების დადგმით, ამ დღეებში პეტრებურლში დაბრუნებულა და თანწაულია ბევრი სურათები ლერმონტოვის თხბულებების ახალ გამოცემაში ჩასრულდებად.

* *

ბაზ. „სარმაგან“ გვაცნობებს, რომ ტფილისში მყოფი სამალოს კონსული ფეხიზ-ბერ ლდესაში გარდაუყვანიათ ამავე თანამდებობაზედ, და იმის მოადგილედ კი ჩვენს ქალაქში დაუნიშნავთ მდურდებელი.

* *

განცხადებანი

გამლებ დღიურიდ და თვეობით იაფათ მებლიროვან თოასებს, სახელად

„ლიკადია“

გოლოვინის პრისტექტებები.
(20—11)

მართველ ქალებისაგან ნათარგმნი

პოლსერობანი

წიგნი მეორე.

ისყიდება ტფილისში: შავერდოვთან, ჩარკეიანთან და ზრიქუროვის წიგნის მაღაზიაში (ბალის პირ-და-პირ).

შეთასისში: პილაძის და ნიკოლაძის მაღაზიაში.

გორგი: მ. ქერქელიძესთან.

დისკაბლინის შესახებ აღზრდა ამ დროისა განიჩეოდა უმოწყალო სიუცხითა; არავით რა უფლებას ყმაშვილის პირვენობაში არ რაცხდნ. შმაწევილი კაცის თავისებური სურვილი სწავლაში ან ცხოვერებაში დად ცოდვათ მიაჩდათ, კანონის დარღვევად და ამისთვის ფიცხლად სჯილენის. პოხს ხმარობდენ ხოლმე არა მხოლოდ მოსწავლეთათვის, არამედ უმცროს მასწავლებელთათვისაც. საზოგადოთ ყოველგან სუფევდა საკრა-კი დისკიპლინა.

ამ გვარი აღზრდა-სწავლა იყო საზოგადოთ მეროპის სკოლებში. ახლა გადავიდეთ ინგლისის სკოლებზე, რადგან აც ჩვენი მიზანია განვითაროთ თხზულება აღზრდა-სწავლაზე ერთის გამოჩენილ ინგლისელი პედაგოგისა, რომელმაც მოახდინა რეფორმაცია პრდაგოგიაში. ინგლისის სკოლებში აღზრდა-სწავლის განხილვა აგვისტის მიზებს რეფორმაციისას, გვგვაგებინებს დროის მოთხოვნილებას.

(გვარებება)

ქუთაისის თავად-აზნაურითა შემუშავებულ გილ-გამულობრივ განცხისაგან.

ქუთაისის თავად-აზნაურითა შეადგილ-მამულო ბანკის გამგეობრივ საყოველთაოდ აცხადებს, რომ, ამ ბანკის წესდების მე 18 § ძალის 27 იუნისს მიმდინარის 1882 წლისა, დილის თორმეტს საათზე, ქ. მურაბა ბანკის სამართველოში (მარეან-სარას ქუჩა, ხარაზოების სახლები) საზოგადო-გაჭრობით გასყიდულ იქმნებიან სხენებულს ბანკში დაგრიებული უძრავი მამული ქვემო-აღნიშულთა პირთა, რადგან აც მათ წესდების ბანკის სახელირო გადასახადი არ შემოუტანით.

ზასყიდვა მოისპობა მხოლოდ იმ მამულთა, რომელთა მეპატრიონი იმავე წესდების მე 19 §-ის თანხმად, შეასებენ ბანკის სახელირო გარდა ხადის და თან ვანკებადებათა ხარჯებს.

ვაკრიბა დაიწყება ქვემო მოყვანილის თავი ვალიდამ ზედ-დამშეტების სხვა და სხვა შეუსებელის გადასახადისა, მამულის გასასყიდლად დანიშნული ხარჯებისა და, საზოგადიდ, ყველა იმ ფულისა, რომელიც ბანკს თვისის მოვალის სამაგიროდ დაუხარჯავს. ბანკის ხ. ნ. გრძელივი ვალის თანის მოხარული შეიძლება ამავე ბანკის გირავას ფურცლებით, რომელიც მიიღებიან სხელდობრივის ფსისამებრ—მანეთი მანქად; ხოლო ვადაზედ გადასახადი სხვა გვარი ბანკის სახელირო ფული უნდა შემოტანილ იქმნენ ნაღდად.

ზისაც ვაჭრობაში მონაწილეობის მიღება ჰსურს, მათ შეუძლიან გასასყიდლთა მამულთა აღწერილობის და საბუთების განხილვა ბანკის სამართველოში.

თუ ეს ვაჭრიბა არ შესდგა, მაშინ, ბანკის წესდების 24 § საფუძვლით, ინუზნება მეორე და უკანასკნელი ვაჭრობაში 18 აგვისტოს ამავე წლის

43 1/2 წლიანნი სესხის. ქუთაისის გუბერნიის

ა. ქუთაისის მაზრისა.

დოდობებურიძისა, მარიმ სიმონის ასულის, კოლლექტკა სოვეტის მეუღლისა: სოფელსა ბაშს სახნავ-სათესი და ტყე, 46 1/2, დესატ.; თავი კლი 7,285 მან. 11 კაპ., შესასებელი გადასახადი 472 მან.—სულ 7,75 მან. 95 კაპ.

მისაგა: სოფელთა-ზარცხანაუნებას, ბაშს და ინეთს სახნავ-სათესი, ტყე და საობი, 132 1/2, დესატ.; თავი ვალი 10,199 მან. 2 კაპ., შესასებელი გადასახადი 654 მან. 95 კაპ.,—სულ 10,853 მან. 97 კაპ.

აზნაურის მერაბ ზიორგის ძის ასულადის მემკეიდრეთა: ზუმანის აუკანის სახნავ-სათესი, ზეარი-დაბლარი, მალლარი და ტყე 21 დესეტ. 1680 კულ. საფ.; თავი ვალი 388 მან. 62 კაპ., შესასებელი გადასახადი 40 მან.—სულ 428 მან. 62 კაპ.

თვალის ვლასა ბესარიონის ძის დარღოთქიფანიმის მემკეიდრეთა: სოფელსა მოსახლეობის მემკეიდრეთს სახნავ-სათესი, 91 დესატ. 1390 კუადრ. საფ.; თავი ვალი 9,421 მან. 97 კაპ., შესასებელი გადასახადი 813 მან. 46 კაპ.—სულ 10,235 მან. 43 კაპ.

მოლექტებულ კასარის ბესარიონ ანდრიას ძის სელთუფლის მემკეიდრეთა: ბანოვის აგარს სახნავ-სათესი და ტყე, 36 დესატ. და 360 კუადრ. საფ.; თავი ვალი 1,165 მან. 61 კაპ., შესასებელი გადასახადი 110 მან. 52 კაპ.—სულ 1,239 მან. 65 კაპ.

ჩახუნაშვილებისა: ზღაბუა ლაზარეს-ძის და ბესარიონ ზღაბუას გალებთა: ეზა, სახნავ-სათესი და ტყე, 4 დესატ. 300 კუადრ. საფ.; თავი ვალი 194 მან. 19 კაპ., შესასებელი გადასახადი 21 მან. 37 კაპ.—სულ 215 მ. 56 კ.

აზნაურის სიმონ ივანეს ძის მესხის მემკეიდრეთა: სოფელსა რიონს, სამსახლო, სახნავ-სათესი და ტყე, 16 დესატ. 750 კუადრ. საფ.; თავი ვალი 1,461 მან. 91 კაპ., შესასებელი გადასახადი 110 მან. 52 კაპ.—სულ 1,572 მან. 43 კაპ.

მესხის, სიმონ სპირიდონ-ძის, აზნაურისა, სოფელსა რიონს, ტეატრი, სახნავ-სათესი და ტყე, 25 დესატ. თავი ვალი 1949 გ. 25 კაპ., შესასებული გადასახადი 50 მან. 83 კაპ.—სულ 2000 მ. 9 კაპ.

აგაშვილისა, ზიორგი თემურაზის-ძის, თავადისა. სოფელსა ტყე სამსახლო, ზეარი, ს. ხნავ-სათესი და ტყე, 114 დესატ. 1,931 კუადრ. საფ.; თავი ვალი 14,666 მან. 51 კაპ., შესასებელი გადასახადი 896 მან. 7 კაპ.—სულ 15,562 მან. 58 კაპ.

აგაშვილებისა: მაიხასრო, მასტანტრუნე და სამორ ბებეს ძეთა, თავი: სოფელსა ტყაჩირის, სახნავ-სათესი და ტყე, 33 დესატ. 1,800 კულ. საფ.; თავი ვალი 2,737 მან. 74 კაპ., შესასებელი გადასახა

891 მან. 13 კაპ., შესაცემელი გადასახადი 49 მან. 19 კაპ.—სულ 32 კაპ.

შემოძის, სპარიდონ და ერთის ძას, აზნაურისა: სოფელსა მორეთს სა- და სახნავ-სათესი, 5 დესიატ. 567 კვადრ. საქ.; თავი ვალი 195 კაპ., შესაცემელი გადასახადი 37 მან. 42 კ. 3.—სულ 232 მან.

გრძოლიშვილისა, მარიამ მერაბის ასულის, აზნაურისა: სოფელთ ინა- და ბზენს სამოსახლო, ზეარი, სახნავ-სათესი და ტყე, 9 დესიატ. 7 კვადრ. საქ.; თავი ვალი 980 მან. 79 კაპ., შესაცემელი გადასახადი 70 კაპ.—სულ 1050 მან. 49 კაპ.

დორთქიფანიძისა, მიხაილ ზორეგის ძის, თავადისა: სოფელსა ამაღლე- ავ-სათესი, 82 დესიატ. 1,200 კვადრ. საქ.; თავი ვალი 7,846 მან. კაპ., შესაცემელი გადასახადი 495 მან. 95 კაპ.—სულ 8,342 მან.

ქრისთიანისა, ივანე მოტიას ძის, თავადისა: სოფელთა ამაღლებას, ინა- და უხუთს სახნავ-სათესი და ზეარები, 67 დესიატ. 750 კვადრ. საქ.; ვალი 6,865 მან. 94 კაპ., შესაცემელი გადასახადი 308 მან. 61 სულ 7,174 მან. 55 კაპ.

თასეჯანიძისა, პეტრე ნიკოლოზის ძის, აზნაურისა: სოფელსა ჭყალტუ- სამოსახლო, ზეარი, სახნავ-სათესი და ტყე, 14 დესიატ. 600 კვადრ. საქ.; თავი ვალი 1,180 მან. 62 კაპ., შესაცემელი გადასახადი 94 მან. 50 სულ 1,275 მან. 12 კაპ.

მიქალაძეთა: სოლომონ, და ლომონ ზორეგის ძეთა, თავადთა: სოფელ- ულაშს სამოსახლო და სახნავ-სათესი, 23 დესიატ. 1,104 კვადრ. საქ.; ვალი 4,624 მან. 5 კაპ., შესაცემელი გადასახადი 376 მან. 91 კაპ.—სულ 5,000 მან. 96 კაპ.

ჩიგარაძისა, მიხაილ რევაზის ძის, თავადისა: სოფელსა მოფიშევის სა- ხლო, ზეარი და სახნავ-სათესი, 3 დესიატ.; თავი ვალი 787 მან. 9 კაპ., შესაცემელი გადასახადი 56 მან. 15 კაპ.—სულ 843 მან. 24 კაპ.

ავაშვილისა, გეგიატა ზორეგის ასული, თავადისა: სოფელსა ტყაჩირს სა- ხლო-სათესი, 30 დესიატ.; თავი ვალი 3,157 მან. 53 კაპ., შესაცემელი 203 მან. 75 კაპ.—სულ 3,361 მან. 28 კაპ.

ქარქშვილისა, ანა რევაზის ასულის, კოლლექსკის ასესორის ქვრივი- სოფელთა მაღლაკ და მოფიშევის სახნავ-სათესი, 25 დესიატ. 89 კვადრ. საქ.; თავი ვალი 690 მან. 72 კაპ., შესაცემელი გადასახადი 41 მან. 29 კაპ.—სულ 732 მან. 1 კაპ.

დორთქიფანიძისა, მეგრისინა ნიკოლოზის ასულის, თავადისა: სოფელსა მურის სახნავ-სათესი, 6 დესიატ. 1,584 კვადრ. საქ.; თავი ვალი 592 მან. შესაცემელი გადასახადი 31 მან. 7 კაპ.—სულ 623 მან. 7 კაპ.

ქრისთავისა, ვარლამ მიხაილის ძის, თავადისა: სოფელსა მწერს სახნავ- ხლო-სათესი, 162 დესიატ. 216 კვადრ. საქ.; თავი ვალი 9,867 მან. 27 კაპ., შესაცემელი გადასახადი 404 მან. 45 კაპ.—სულ 10,271 მან. 12 კაპ.

ავაშვილისა, მიხაილ ბეკას ძის, თავადისა: სოფელსა ტყაჩირს ზეარი სახნავ-სათესი, 15 დესიატ. 1251 კვადრ. საქ.; თავი ვალი 2,177 მან. კაპ., შესაცემელი გადასახადი 146 მან. 67 კაპ.—სულ 2,323 მან. 68 კაპ.

მიქალაძე: სოფელსა ტყაჩირს სამოსახლო და სახნავ-სათესი, 114 დესიატ. 2,17 კვადრ. საქ.; თავი ვალი 15,139 მან. 97 კაპ., შესაცემელი გადა- მადი 908 მან. 3 კაპ.—სულ 16,048 მან.

მიქალაძისა, მლიქბარ მურმაყანის ძის, თავადისა: სოფელსა კულაშს სამოსახლო, 2 დესიატ. 1,768 კვადრ. საქ.; თავი ვალი 593 მან. 75 კაპ., შესაცემელი გადასახადი 36 მან. 78 კაპ.—სულ 630 მან. 53 კაპ.

ჩიგარაძისა, ალექსანდრა მერაბის ასულის, თავადისა: სოფელსა მოფიშე- ვის სახლო, სახნავ-სათესი და ტყე, 21 დესიატ. 2,304 კვადრ. საქ.; თავი ვალი 1,484 მან. 31 კაპ., შესაცემელი გადასახადი 73 მან. 38 კაპ.—სულ 1,557 მან. 69 კაპ.

წულუკიძისა, მისისტინა მაიოსარის ასულის, თავადისა: დაბა ხონს და ულთა ივ. ნ. და შეკვეთ სამოსახლო, სახნავ-სათესი და ტყე, დესიატ. 1,113 კვადრ. საქ.; თავი ვალი 3,958 მან. 16 კაპ., შესაცე- ლი გადასახადი 207 მან. 89 კაპ.—სულ 4,166 მან. 5 კაპ.

წულუკიძებისა: და ალექსი ზორეგის-ძეთა, თავადთა: სოფელ- ნაშენის ზეარი, სახნავ-სათესი და ტყე, 46 დესიატ. 1050 კვადრ. საქ.; ვალი 3,067 მან. 58 კაპ., შესაცემელი გადასახადი 217 მან. 98 კ. 3,285 მან. 56 კაპ.

კრისთავისა, გაიან სპირიდონის ასულის, აზნაურისა: სოფ. მბერი, სა- ხლო, სახნავ-სათესი, ზეარი და ტყე, 10 $\frac{1}{2}$, დესიატ.; თავი ვალი 692 მან. 70 კაპ., შესაცემელი გადასახადი 35 მან. 9 კაპ.—სულ 727 მანეთი 79 კაპ.

არსენიშვილისა, მიხაილ ლექოპირის-ძის, პრიეტრინიკისა: სოფელსა და- ულს სამოსახლო, სახნავ-სათესი და ტყე, 16 დესიატ. 1158 კვადრ. საქ.; ვალი 595 მან. 35 კაპ., შესაცემელი გადასახადი 31 მან. 8 კაპ.— 626 მან. 43 კაპ.

მხატვრთა, ნესტორ და ანგელის-ძეთა, ზორეგი მიხაილის-ძის, ტავი ავ. ასულის და მარიამ სეფეს ასულის, თავადთა: სოფ. ი. ნ. და სენა ასულის და ტყე, 176 დესიატ. 1652 კვადრ. საქ.; თავი ვალი 10,915 კაპ., შესაცემელი გადასახადი 657 მან. 97 კაპ.—სულ 11,572 მან.

მათივე: სოფელსა ინეთს სახნავ-სათესი და ტყე, 406 კვადრ. საქ.; 39,393 მან. 22 კაპ.—სულ 41,665 მან. 14 კ. 2,271 მან. 92 კაპ.—სულ 729 მან. 69 კაპ.

ნებისმიერთა, გაერთიანებული გადასახადი 1500 კვადრ. საქ.; თავი ვალი 694 მან. 60 კაპ., შესაცემელი გადასახადი 35 მან. 9 კაპ.—სულ 10,534 მან. 38 კაპ.

ნებისმიერთა, მეგრინა ნიკოლოზის ასულის, აზნაურისა: სოფელთა ბაშს და ვარცხანაყანების სამოსახლო, სახნავ-სათესი და ტყე, 79 დესიატ. 768 კვადრ. საქ.; თავი ვალი 9922 მან. 73 კაპ., შესაცემელი გადასახადი 611 მან. 65 კაპ.—სულ 10,534 მან. 38 კაპ.

ღორგეგიანიძისა, პრიეტრინიკის, პრიეტრინიკის ბესარიონის ასულის, თავადისა: სოფელსა ღორგეგიანიძისა, მარიამ და სამოსახლო და სახნავ-სათესი, 18 დესიატ. 1152 კვადრ. საქ.; თავი ვალი 1989 მან. 85 კაპ., შესაცემელი გადასახადი 87 მან. 25 კაპ.—სულ 2077 მან. 10 კაპ.

მხატვრთა, ანემილის-ძეთა, თავადისა: სოფელსა ანემილის სამოსახლო და სახნავ-სათესი, 28 დესიატ. 1920 კვადრ. საქ.; თავი ვალი 9053 მან. 82 კაპ., შესაცემელი გადასახადი 372 მან. 14 კაპ.—სულ 9425 მან. 96 კაპ.

ბ. შორაპნის მაზრისა.

სადამისა, ადამ ნიკოლოზის-ძის, გლეხისა: სოფელსა დილიკურს სახ- ნავ-სათესი, ზეარი და ტყე, 3 დესიატ. 624 კვადრ. საქ.; თავი ვალი 290 მან. 54 კაპ., შესაცემელი გადასახადი 28 მან. 31 კაპ.—სულ 318 მან. 85 კაპ.

გიგანიძისა, აპოლონ მერაბის-ძის, აზნაურისა: სოფელსა ლვანკოს სახ- ნავ-სათესი, 11 $\frac{1}{4}$, დესიატ. თავი ვალი 2234 მან. 11 კაპ., შესაცემელი გადასახადი 178 მან. 15 კაპ.—სულ 2412 მან. 26 კაპ.

ჩეკებაძისა, მელიანი მაიხნარის ასულის, აზნაურისა. ლახუნდარას ზეარი, სამოსახლო, სახნავ-სათესი და ტყე, 26 დესიატ. 1500 კვადრ. საქ.; თავი ვალი 3,885 მან. 30 კაპ., შესაცემელი გადასახადი 242 მან. 44 კაპ.—სულ 4,127 მან. 74 კაპ.

ნიგურაძისა, ბესარიონ სიმონის-ძის, გლეხისა: სოფელსა ბილას, სახნავ- სათესი 3 დესიატ. 700 კვადრ. საქ.; თავი ვალი 195 მან. 56 კაპ. შესაც- ებელი გადასახადი 23 მან. 51 კაპ.—სულ 219 მან. 7 კაპ.

მაჭავარიანიძისა, სპირიდონ სიმონის-ძის, გენერალ-მაიორის: სოფელსა ცხრა-წყაროს ზეარი, სახნავ-სათესი და ტყე, 39 დესიატ. 122 კვადრ. საქ., თავი ვალი 5,525 მან. 67 კაპ., შესაცემელი გადასახადი 231 მან. 70 კაპ.—სულ 5,757 მან. 37 კაპ.

ჭავადშვილისა, სინო ზორეგის-ძის, აზნაურისა: სოფელსა პრევეტს სა- მოსახლო, ზეარი, სახნავ-სათესი და ტყე, 6 დესიატ. 1291 კვადრ. საქ.; თავი ვალი 6,844 მან. 35 კაპ., შესაცემელი გადასახადი 577 მან. 14 კაპ.—სულ 7,421 მან. 49 კაპ.

გ. რაჭის მაზრისა.

გორგაშვილისა, ივანე მაცას-ძის, გლეხისა: სოფელსა ველევს, სამო- სახლო და სახნავ-სათესი, 3 დესიატ. 1400 კვადრ. საქ.; თავი ვალი 196 მან. 78 კაპ. შესაცემელი გადასახადი 23 მან. 51 კაპ.—სულ 220 მან. 29 კაპ.

ჯაფარიძისა, ტარიელ მერაბის-ძის, თავადისა: სოფელსა

